

Protokoll for elektronisk saksbehandling i sak 37/22

Uttalelse – Staten kan gi Finnmark et løft ved å rydde opp etter seg!

Medlemskommunene i Vest-Finnmark Rådet mottok e-post med forslag til felles uttalelse sammen med Øst-Finnmarkrådet den 16. september 2022, med frist for avstemming 20. september 2022.

Ved fristens utløp hadde alle 7 medlemskommuner tiltrådt forslaget til uttalelse, og uttalelsen anses vedtatt.

Vest-Finnmark Rådets har den 20. september 2022, i sak 37/22, vedtatt følgende uttalelse:

Uttalelse - Staten kan gi Finnmark et løft ved å rydde opp etter seg!

Øst-Finnmarkrådet og Vest-Finnmark Rådet er to interkommunale politiske råd (IPR). De to samarbeidsorganene organiserer til sammen 16 av 18 kommuner i Finnmark.

Rådene har vedtatt følgende felles uttalelse om hvordan manglende opprydding etter Statens aktiviteter i Finnmark ikke må hindre utviklingen i og av Finnmark:

Staten kan gi Finnmark et løft ved å rydde opp etter seg!

Miljødirektoratet har pålagt Finnmarkseiendommen (FeFo) å rydde opp på den gamle slippen i Bugøynes, etter aktiviteten som fant sted på 70- og 80-tallet. Oppryddingen er beregnet å koste 33 millioner kroner.

Samtidig venter FeFo et mulig opprydningskrav etter gruvevirksomheten i Bieddjuvaggi i Kautokeino kommune, som pågikk fra 1970-1975 og 1985-1991. Her kan regningen komme på inntil 300 millioner kroner. For tiden foregår det en også debatt der det reises krav om at FeFo skal rydde og sikre en over hundre år gammel gruvesjakt, som ligger usikret i et fjellområde ved Porsa i Hammerfest kommune.

Felles for alle tilfellene er at Staten var grunneier, og var den som ga tillatelse fra start til slutt. Hovedprinsippet etter Forurensningsloven er at forurenser selv skal rydde opp etter seg. Hvis unntaket fra dette skal gjelde, og grunneier skal holdes ansvarlig, må det i så fall være grunneier på forurensingstidspunktet slik Staten den gang var.

Stortinget vedtok Finnmarksloven i 2005 og eierforholdet til grunnen i Finnmark ble overført fra Statskog til FeFo. Bakgrunnen var den samiske rettighetskampen. I dag forvalter FeFo ca. 95 prosent av grunnen i Finnmark.

FeFo mottar ingen statsstøtte, og er pålagt av stortinget å være selvfinansiert. Stadige krav fra Staten på opprydding fra da Staten selv var grunneier, vil fjerne det økonomiske grunnlaget for Finnmarksloven. FeFo, som i 2021 hadde en omsetning på 72 millioner og et resultat på 4,1 millioner, kan ikke stadig måtte ta regningen fra Statens tidligere virksomhet. Til det er det gitte oppdraget til FeFo for spesielt og rammene til FeFo som grunneier for små.

Vi som ordførere forholder oss hovedsakelig til en grunneier, FeFo. Vi er avhengige av å ha en grunneier som er lojal mot våre arealplaner og har samme samfunnsnyttige mål som oss. En grunneier som ikke behøver å ta kommersielle valg og som sikrer enhetlig saksbehandling i Finnmark. En drastisk endring i det økonomiske grunnlaget for FeFo vil påvirke forutsigbarheten for alle som har eiendom eller jakter og fisker i Finnmark.

Tar Staten ansvaret for oppryddingen av prosjektene den tidligere var grunneier for og i sin tid ga tillatelse til, bidrar den til å tilrettelegge for utvikling og aktivitet i Finnmark. Alternativt sender Staten regningen til innbyggerne i Finnmark, gjennom innbyggernes rolle som eiere av FeFo.

Manglende opprydding etter statens aktiviteter i Finnmark må ikke hindre utviklingen av Finnmark!